

Pilotprojekt - minska avfall vid två äldreboenden i Nacka

Nackas avfallsplan 2021-2026

- Avfall och matsvinn förebyggs
- God service, tillgänglig insamling och engagerade nackabor
- Hållbar och säker avfallshantering
- Minskad nedskräpning

https://www.nacka.se/boende-miljo/miljo-klimat-och-hallbarhet/avfallsplan_2021_2026/

Delmål 1.3

Avfallet från kommunalt finansierad verksamhet har minskat med 20 % per heltidsanställd

AVFALLSPLAN 2021–2026

– för en hållbar och starkt växande kommun
i takt med Nackaborna

Åtgärd 9

Förebygga avfall och minska matsvinnet i stadshuset och kommunalt finansierade verksamheter

- Mäta avfallet
- Ta fram handlingsplan, genomföra, följa upp
- Matavfall och matsvinn bör prioriteras, samordna med kostansvarig och inköp
- NVOA stöd

Pilotprojekt förebygga avfall i äldreomsorg

- Äldreboenden
 - Danvikshem
 - Nacka Seniorcenter Sjötäppan
- Okt 2022 – Okt 2023
- Mätt avfall och matsvinn
- Tagit fram och genomfört åtgärder
 - Matsvinn
 - Inkontinensskydd
 - Engångsartiklar

Resultat

Sjötäppan

- Halverade restavfallet
- Minskade mängden inköpta livsmedel med 20 %
- Minskade kostnaderna för inköp av livsmedel med 8 %

Danvikshem

- Minskade matavfallet med 20 %
- Minskat kostnader för inköp av underlägg och haklappar med drygt 30 %

Ex åtgärder engångsartiklar

- Minska onödig användning av engångshandskar
- Byta ut engångs till flergångsprodukter
 - Underlägg
 - Haklappar
 - Förkläden
 - Medicinkoppar
 - Matlådor till personal
- Inkontinensskydd
 - Sjötäppan utbildad kontinenssjuksköterska

Ex åtgärder minskat matsvinn

- Mäta matsvinnet för att se hur mycket som slängs
- Laga rätt mängd mat, återkoppling från avdelningarna
- Lugnare måltidsmiljö
- Kommunicera med alla
- Ta fram åtgärder tillsammans

Få koll och kartlägg

Förbrukningsartiklar i omsorgsarbetet

1. Använder ni engångs- eller flergångsartiklar för följande?

a) Hygienunderlägg i sängar

Flergångs Engångs

b) Hygienunderlägg för möbler

Flergångs Engångs

c) Haklappar

Flergångs Engångs

d) Servetter

Flergångs Engångs

e) Tvättlappar/tvättsvamp

Flergångs Engångs

f) Medicinkoppar

Flergångs Engångs

g) Skoskydd

Förbrukningsartikel (urval)	Antal (st)	Vikt (kg)	Kostnad (kr)
Inkontinensskydd (plast)	62 500	~4700	424 000
Handskar (vinyl, nitril)	493 000	3020	483 000
Tvättlappar (papper)	321 500	3215	60 000
Hygienunderlägg (plast)	28 200	2267	72 000
Servetter (papper)	145 000	724	20 700
Förkläde (plast)	42 500	630	36 500
Munskydd (plast)	15 000		7 500
Medicinbägare (plast)	12 390		625
Kompress (plast)	7 700		10 400
Plastpåse (plast)	4 370		1 900
Skoskydd (plast)	3 500		850
Haklapp (plast)	2 000	7	940
Sugrör (plast)	100		30
Total			

Aktiviteter okt 2022 – okt 2023

- Uppstartsworkshop 24/10 2022
 - Planering mäta avfall och matsvinn
 - Handlingsplaner engångsmaterial
- Workshop matsvinn 23/1 2023
 - Handlingsplaner matsvinn
- Platsbesök Danvikshem och Sjötäppan
 - Källsortering
- Uppföljningsmöten handlingsplanerna
 - (6/3, 8/5, 30/8)
- Mätte avfallet i början och slutet
- Mätning matsvinn flera tillfällen
- Inköpsstatistik
- Inspirationsmöte Stockholm
- Avslutande utvärderingsmöte 11/10 2023

Vad gör du redan för en mer hållbar värld?

Intervjua din kollega – ställ frågorna och kryssa i ja eller nej!

Sammanställ antalet frågor som besvarats med JA!

Gör du följande?

Ja Nej

Lämnar du matavfall till matavfallsinsamlingen?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Sparar du matrester och lagar nya måltider av rester?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Pantar du burkar och plastflaskor?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Lämnar du plast till återvinningen?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Använder du miljömärkta rengöringsmedel?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Tar du med dig kranvatten i en flaska istället för att köpa flaskvatten?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Försöker du minska din konsumtion av varor?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Tar du med egen påse till affären?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Lämnar du batterier och lampor till farligt avfall?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Köper du kläder och prylar second-hand?

☐	☐
--------------------------	--------------------------

Antal JA?

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Antal procent (antal JA x 10)?

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

När vi visar omsorg räcker det med rena händer

Handskar använder vi när de osala hygienlagen kräver det. Osäker på när? Kontakta anna.rizmon.kroft@stockholm.se

2					Fyll
3	Åtgärd	Ansvarig	Slutdatum	Kommentar	Status (Klicka i rutan och välj alternativ genom att klicka på pilen)
4	Ta upp frågan om hur Danvikshem arbetar med inkontinensskydd på miljöombudsmöte och med verksamhetschef	Maria			Planerad
5	Ta hjälp av Izabell på Sjötäppan om hur de genomfört åtgärder	Speciella Miljöombud		Önskar studiebesök hos sjötäppan	Planerad
6	Utbildning utprovning inkontinensskydd	Omvårdnaden			
7	Toalettrutiner	Omvårdnaden			
8	Koll på lager	Omvårdnaden			
9					
10					
11	Flergångsmedicinkoppar	Miljögruppen			Planerad
12	Sugrör i metall, diskbara	Miljögruppen			Planerad
13	Kantiner med lock	Miljögruppen			
14	Flergångshaklappar	Miljögruppen			Planerad
15	Glasburkar take-away	Miljögruppen			Påbörjad
16	Flergångsmuggar	Miljögruppen			Genomförs ej
17	Rätt typ av omläggingsmaterial, ex om byta dagligen (mkt plast) enklare förband bara av papper	Miljögruppen			Planerad
18	Tygserverter				Genomförs ej
19	Använda handskar rätt, bara när man måste. Tvål och vatten tillräckligt	Miljögruppen			Påbörjad
20	Spritsudd, istället klorhexidin. Ej engångs.	Miljögruppen			Klar/sker löpande
21	Läkemedelsavfall. Be läkaren förskriva mindre mängd läkemedel.			Ska prata med MAS om detta/Maria	
22	Flergångsbestick	Maria			Klar/sker löpande
23	Tvättbara sängskydd	Miljögruppen			Planerad

Avfallsmätning Sjötäppan

Sjötäppan					Sjötäppan		
	va 4 (kg)	va 5 (kg)	va 6 (kg)	12-sep	va 38 (kg)	va 39 (kg)	03-okt
Restavfall	522,91	354,69			205	176	
Matavfall					9,88*		
Pappersförpackn/well	40	90	80		60	30	
Plastförpackningar	20	25	25		12	10	
Metallförpackningar		0				4	
Glasförpackningar	90			120			30
Kontorspapper		40				70	
	* efter lunch på 3 av 4 avd						

Inköpsstatistik Danvikshem

Statistik Engångsmaterial Danvikshem 2023				
Produkt	Volym januari	Volym Juli	Kostnad Jan	Kostnad Juli
Handske (vinyl, nitril)	106 300	101 800	47 293	42 882
Tvättlapp	95 000	106 000	13 675	15 269
Servetter	24 100	34 525	4 912	5 859
Inko	14 727	19 135	77 949	99 761
Hygienunderlägg	3 720	3 260	13 913	9 198
Förkläde Plast	5 250	10 500	4 680	8 574
Medicinbägare	2 160	1 980	190	176
Haklapp	14 750	10 250	4 606	3 199

Minskning av inköpta mängder livsmedel på Sjötäppan

Kategori	Aug-okt 2022 (kg)	Aug-okt 2023 (kg)	Minskning (%)
Livsmedel totalt	13 486	10 751	20
Potatis	1051	810	23
Ris	55	35	36

⇒ Livsmedelskostnader totalt

- Aug-okt 2022: 400 796 kr (jfrpris 29,7)
- Aug-okt 2023: 369 837 kr (jfrpris 34,4)
- Minskning 8 % trots att priser ökade med 16 %

Resultat utvärdering

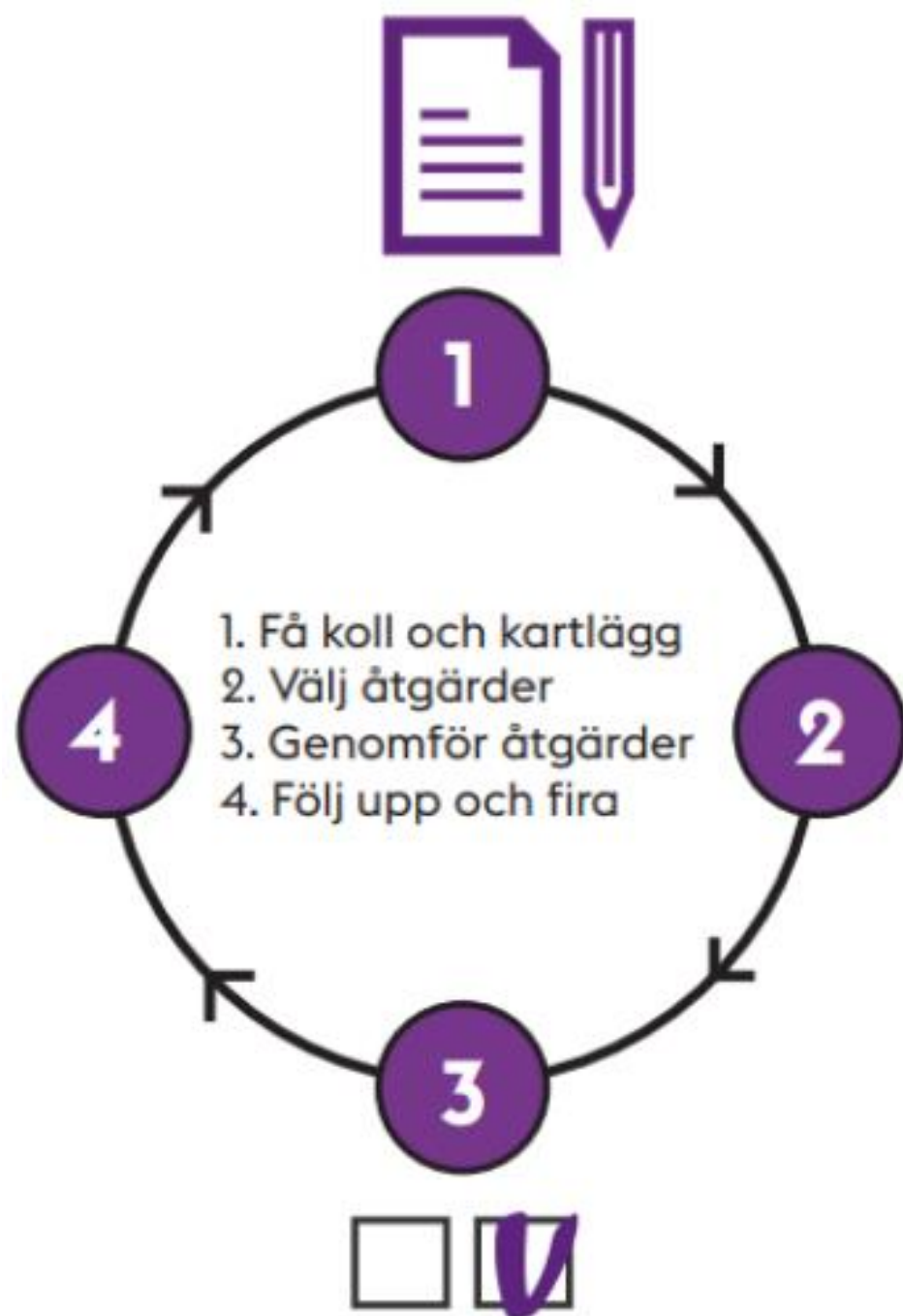
➤ Danvikshem

- bra sätt ta fram åtgärder, bra verktyg,
- bra frekvens på möten
- svårt få med alla i organisationen
- roligt samarbeta med andra
- behov projektledare

➤ Sjötäppan

- bra handlingsplan, uppdatera löpande
- bra möten och upplägg, bra med samarbete
- mer förankring i personalen vore bra
- superbra att kök och ledning är representerade. Vård?
- ta fram utgångsläge innan, inköpsstatistik från början jfr Stockholm
- bra med någon som håller i projektet

Sammanfattning – hur arbeta med att förebygga avfall

- 1. Få koll och kartlägg
 - Avfallshantering
 - Mäta avfall
 - Mäta matsvinn
 - Inköpsstatistik
- 2. Välja åtgärder
 - Ta fram handlingsplaner
 - Engagera alla berörda
- 3. Genomföra åtgärder
- 4. Följ upp och fira!

Diskussion, hur gå vidare?

- Äldreboenden i Nacka
 - 4 kommunala
 - 11 privata
- Projekt till hösten?
- Möjlighet att delta?
- Resurser att driva projektet?
- Dela upp i mindre delar?
 - Källsortering
 - Mäta matsvinn
 - Ersätta några engångsprodukter med flergångs

Vad händer om alla Nackas förskolor, grundskolor och äldreboenden förebygger mat- och restavfall?

	Antal boenden/ barn	Minskning matavfall (kg/år)	Minskning CO ₂ (kg/år)	Besparing (kr/år)
Äldreboenden	1 100	47 600	257 800	3 048 000
Grundskolor	15 900	108 200	474 100	3 978 000
Förskolor	6 000	35 800	79 400	2 691 000
TOTALT				9 717 000